

mogao izbjjeći niti spriječiti, ili zbog naloga samoga pošiljaoca, ili uslijed prirodne mane robe. Od te dužnosti on se ne može oslobođiti zbog toga što bi pošiljka bila osigurana, jer imalac prava je ovlašten da i u tom slučaju baš od njega traži naknadu štete. Uostalom, ako bi imalac prava u takvom slučaju tražio naknadu štete od osiguratelja, bio bi potonji na temelju cesije ili zakonske subrogacije legitimiran da traži regresnim putem naknadu sporne štete od tuženika.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 24.VI 1967.

Vijeće: dr Dušan Arneri, Gabro Badovinac, Paula Humek

Prijevoz kamionom - Primalac koji primi robu od vozara, dužan je vozaru nadoknaditi troškove prijevoza, bez obzira da li je ugovor o prijevozu zaključio vozar koji je vršio prijevoz, ili neka druga osoba - Ovo stoga što primalac primitkom prijevoznice i robe bez prigovora stupa u ugovorni odnos s vozarom koji je izvršio prijevoz

Tužitelj je vozar koji je izvršio prijevoz robe, a tuženik je primalac tereta. Tužitelj tuži za isplatu vozarine.

Tuženik je prigovorio mjesnoj nadležnosti prvostepenog suda jer da je njegovo sjedište u Beogradu. Zatim da ne stoji s tužiteljem ni u kakvom poslovnom odnosu u vezi s prijevozom za koji tužitelj traži naplatu na temelju utuženog računa.

Predložio je da se tužitelj sa zahtjevom tužbe odbije i presudi na naknadu parničnog troška, a platni na log prvostepenog suda da se stavi van snage.

Tužitelj je odgovorio da je sporni ugovor o prijevozu zaključen izmedju poduzeća "Srbijski transport" u Beogradu i tužitelja na temelju prijevoznice od 5.XII 1966. broj 4436 prema kojoj je primalac robe bila tuženikova poslovница u Rijeci, koja je imala platiti trošak prijevozne usluge, i koja je tu obvezu i preuzela primitkom robe i potpisom prijevoznice bez prigovora. Zbog toga je neosnovan i prigovor mjesne nadležnosti suda, a i prigovor promašene pasivne legitimacije.

Pobijanom presudom odbijen je prigovor mjesne nadležnosti suda i prvostepeni sud je proglašen stvarno

i mjesno nadležnim za odlučivanje u ovoj parnici. Platni nalog prvostepenog suda uzdržan je u cijelosti na snazi, i tužnik je presudjen da naknadi tužitelju parnični trošak od n.din. 262.-

U obrazloženju presude navedeno je da sud na temelju uvida u obračun prijevoza od 5.XII 1966. broj 4436 utvrdjuje da je "Srbijatransport" po svojem transportnom birou u Nišu na temelju naloga tužnikove poslovnice u Rijeci ugovorio s tužiteljem sporni prijevoz od pošiljaoca "Duro Salaj" u Nišu za primaoca "Jugošped" poslovница u Rijeci s tim da ovaj plaća troškove prijevoza. Kako je tužnikova poslovница svojim žigom i potpisom potvrdila primitak pošiljke, kao i da prihvatac uvjeti ugovora o prijevozu, to je time preuzela i obvezu da plati ugovorene troškove prijevoza.

Protiv ove presude tužnik je uložio žalbu.

Drugostepeni sud je ispitao pobjajanu prvostepenu presudu u granicama navedenim u odredbi člana 353. Zpp., pa je našao da je žalba neosnovana i to iz slijedećih razloga:

U pomanjkanju pozitivnih propisa o unutarnjem cestovnom prijevozu primjenjuju se na takve poslove odredbe Konvencije o ugovoru za međunarodni prijevoz robe cestom (CMR) od 19.V. 1956. (Dodatak uz Sl.list br.11/58).

U smislu odredbe člana 13, stav 2. te Konvencije primalac primitkom pošiljke i potpisom tovarnog lista bez prigovora preuzima obvezu namiriti vozara prema sadržaju prijevozne isprave.

U ovom slučaju proizlazi iz nesporognog prijepisa prijevoznice od 5.XII 1966. broj 4436 da je u njoj kao primalac robe naznačena tužnikova poslovница u Rijeci, da je ona naznačena i kao platac prijevoznih troškova u utuženom iznosu i da je primitak pošiljke i prijevoznice potvrđen od navedene poslovnice bez prigovora s napomenom "ugovorenos...".

Iz navedenoga proizlazi da je ispravno utvrđenje prvostepenog suda da je tužnik time preuzeo i obvezu da će platiti utužene troškove prijevoza, i da tužnik ničim nije oborio prvostepenom presudom utvrđeno činjenično stanje.

U vezi sa žalbenim razlozima tužnikovim treba ovoime još dodati da je tužitelj s posrednikom "Srbijatransport" doista zaključio sporni ugovor o prijevozu, ali da je tužnik tom ugovoru pristupio primitkom i potpisom prijevoznice i primitkom robe bez prigovora. On bi u smislu odredaba citirane Konvencije bio dužan platiti sporne troškove već i temeljem

ovih činjenica, a on je to još prije dužan platiti zbog toga što je u spomenutoj prijevoznici on izričito naznačen kao platac prijevoznih troškova.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 25.I 1968.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Ernest Vajić, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz kamionom - Sklapanje ugovora - Odgovornost agenta
- Agent koji je ispunio tovarni list prema pošiljačevu
nalogu ne odgovara vozaru za povećane troškove prijevoza
prouzrokovane tim nalogom - Vozaru prvenstveno odgovaraju
pošiljalac i primalac, a agent čijim posredstvom je sklop
ljen ugovor samo u slučaju ako vozar dokaže da je za nemo
gućnost naplate odgovoran agent zbog propusta dužne pažnje,
ili samovoljnog postupka protivnog dobivenim uputama od
pošiljaoca odnosno primaoca

Tužitelj je vozar koji je prevezao robu, a tužnik je agent čijim posredstvom je sklopljen ugovor o prijevozu. Tužbeni zahtjev je upravljen na povećane troškove prijevoza nastale zbog toga što je roba radi snježnih nesposobnosti na uobičajenom putu morala biti prevezena zaobilaznim putom. Tužitelj smatra da je za utuženu svotu odgovoran tuženik, jer je on u tovarnom listu naveo put kojim roba mora biti prevezena.

Tuženik se protivi tužbenom zahtjevu iznoseći da je on bio samo agent koji je radio u ime svoga nalogodavca, i da je tovarni list ispunio prema njegovom nalogu.

Prvostepeni sud je obvezao tuženika u smislu tužbenog zahtjeva, a drugostepeni sud je tu presudu ukinuo i vratio stvar na ponovno raspravljanje, pri čemu je zauzeo slijedeće stajalište:

Ukoliko se radi o tužiteljevu zahtjevu za naknadu štete zbog neovlaštenog i svojevoljnog postupanja tuženog kao posrednika, odnosno agenta pri sklapanju ugovora o prijevozu, prvostepeni sud je trebao prethodno utvrditi da li je tuženik prilikom ispostavljanja tovarnog lista i sklapanja ugovora o prijevozu doista postupao samovoljno i neovlašteno. Ovu činjenicu valjalo je utvrditi na temelju dokaza koje je ponudio u toku spora, a i u žalbi tuženi, tj. saslušanjem svjedoka, koji je navodno u ime pošiljaoca